

हेटौंडा राजपत्र

हेटौंडा उपमहानगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ७

संख्या: २

मिति: २०८०।०२।२६

भाग- ३

हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

हेटौंडा उपमहानगरपालिका शव दाहसंस्कारको लागि दाउरा सहायता कार्यविधि, २०८०

प्रस्तावना:

हेटौंडा उपमहानगरपालिका क्षेत्रमा विभिन्न कारणबाट मृत्यु भएका व्यक्तिको शव हकवाला, आफन्त तथा सरोकारवालाले आ-आफ्नो धर्म संस्कृति, परम्परा बमोजिम अन्त्येष्टी गर्न र लोककल्याणकारी राज्यको प्रत्यभूति दिलाई स्थानीय सरकारले उपलब्ध गराउने सहयोगको प्रभावकारिता वृद्धि गर्न वाञ्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी हेटौंडा उपमहानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागू गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम "हेटौंडा उपमहानगरपालिका शव दाहसंस्कारका लागि दाउरा सहायता कार्यविधि, २०८०" रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,
(क) "ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ सम्झनुपर्छ ।
(ख) "कार्यविधि" भन्नाले हेटौंडा उपमहानगरपालिका शव दाहसंस्कारका लागि दाउरा सहायता कार्यविधि, २०८० सम्झनुपर्छ ।
(ग) "उपमहानगरपालिका" भन्नाले हेटौंडा उपमहानगरपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।
(घ) "प्रमुख" भन्नाले हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको नगर प्रमुखलाई सम्झनुपर्छ ।
(ङ) "उपप्रमुख" भन्नाले हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको नगर उपप्रमुखलाई सम्झनुपर्छ ।
(च) "समिति" भन्नाले दफा ९ बमोजिम गठित शव दाहसंस्कारका लागि व्यवस्थापन समिति सम्झनुपर्छ ।
(छ) "सदस्य" भन्नाले शव दाहसंस्कारको लागि व्यवस्थापन समितिका सदस्य सम्झनुपर्छ र सो शब्दले समितिको संयोजक समेतलाई जनाउँदछ ।
(ज) "शव" भन्नाले मृत्यु भएको व्यक्तिको पार्थिव शरीरलाई सम्झनुपर्छ ।
(झ) "शव दाहसंस्कार" भन्नाले मृतकका हकवालाहरुले आ-आफ्नो धर्म संस्कृति, परम्परा बमोजिम शव जलाई अन्त्येष्टी गर्ने कार्यलाई सम्झनुपर्छ ।
(ञ) "दाउरा" भन्नाले वन जंगलबाट उत्पादित हुने काठ दाउरालाई सम्झनुपर्छ ।
(ट) "हकवाला" भन्नाले मुलुकी देवानी संहिताको दफा २३९ बमोजिमका व्यक्तिहरु सम्झनु पर्नेछ ।
(ठ) "सहायता" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम शव अन्त्येष्टीको लागि उपमहानगरपालिकाले प्रदान गर्ने दाउरा सहायतालाई सम्झनुपर्छ ।
३. **कार्यविधिको उद्देश्य:** यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेको छः
(क) मृत व्यक्तिको हकवाला, आफन्त तथा सरोकारवालाले आ-आफ्नो धर्म संस्कृति, परम्परा बमोजिम अन्त्येष्टी गर्ने कार्यको लागि सहजीकरण गर्ने ।
(ख) हेटौंडा उपमहानगरपालिका क्षेत्रभित्र दाहसंस्कार गर्नु पर्ने अवस्थाको शव र वेवारिसे नागरिकको शव दाहसंस्कारको लागि आर्थिक सहायताको रूपमा दाउरा उपलब्ध गराउने ।

परिच्छेद-२

शव दाहसंस्कारका लागि दाउरा सहायता उपलब्ध गराउने

४. शव दाहसंस्कारको लागि दाउरा सहायता प्रदान गर्ने: (१) उपमहानगरपालिका क्षेत्रभित्र विभिन्न कारणबाट मृत्यु भएका व्यक्तिको हकवाला, आफन्त तथा सरोकरवालाले आ-आफ्नो धर्म संस्कृति, परम्परा बमोजिम अन्त्येष्टी गर्न दाउरा सहायता दिइनेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम दाउरा सहायता स्वरूप प्रदान गरिने रकमको सिमा उपमहानगरपालिकाको नगरसभाबाट स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रममा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।
५. शव दाहसंस्कारको लागि दाउरा सहायता प्राप्त गर्ने व्यक्ति: देहायका व्यक्तिहरू दाउरा सहायता प्राप्त गर्ने व्यक्ति भित्र पर्दछन्-
(क) हेटौँडा उपमहानगरपालिका क्षेत्रभित्र दाहसंस्कार गर्नु पर्ने अवस्थाको शवको हकवाला वा सरोकारवाला ।
(ख) हेटौँडा उपमहानगरपालिका क्षेत्रभित्रको शवदाह स्थलमा दाहसंस्कार गर्नु पर्ने अवस्थामा रहेको शव ।
६. दाउरा खरिद प्रक्रिया: उपमहानगरपालिका तथा वडा कार्यालयले सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम शव दाहसंस्कार गर्नको लागि दाउरा विक्रि गर्ने वन कार्यालय, सामुदायिक वन, संस्था तथा फर्महरूसँग अनुसूची-१ बमोजिमको सम्झौता गरी शव अन्त्येष्टी स्थलमा दाउरा उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
७. दाउरा सहायता उपलब्ध गराउने प्रक्रिया: देहाय बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरेपश्चात दाउरा सहायता उपलब्ध गराइनेछ:
(क) अनुसूची-२ बमोजिमको हकवाला वा सरोकारवालाको निवेदन ।
(ख) हकवाला वा सरोकारवालाको पहिचान खुल्ने कागज ।
८. शव दाहसंस्कारका लागि व्यवस्थापन समिति: (१) शव दाहसंस्कारका लागि व्यवस्थापन गर्न देहायको पदाधिकारीहरू रहेको व्यवस्थापन समिति रहनेछ:
(क) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष संयोजक
(ख) वडा अध्यक्षले तोकेको वडा समितिको सदस्य १ जना सदस्य
(ग) वडा सचिव सदस्य सचिव
(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिमा आवश्यकता अनुसार अन्य सरोकारवाला व्यक्तिलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
९. शव दाहसंस्कारको लागि व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) शव दाहसंस्कारको व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:
(क) सहज तरिकाबाट दाउरा उपलब्धताको सुनिश्चितता गर्ने ।

- (ख) नगर क्षेत्रमा मृतक व्यक्तिहरूको शव दाहसंस्कारको अवस्था तथा दाहसंस्कारको लागि दिइएको दाउरा सहायताको प्रभावकारिता सम्बन्धी विवरण तयार गरी नगर कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।
- (ग) दाउरा सहायताको लागि आवश्यक पर्ने स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने ।
- (घ) शव दाहसंस्कारको लागि दाउरा सहायता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण राख्ने ।
- (ङ) समय समयमा नगर कार्यपालिकाले दिएको निर्देशनको पालना गर्ने ।
- (च) तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

परिच्छेद-४

विविध

१०. **कारवाही हुने:** दाउरा सहायता प्राप्त गर्ने उद्देश्यले कुनै व्यक्तिले झुठा विवरण पेश गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।
११. **बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार:** यस कार्यविधिको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न केही बाधा अड्काउ भएमा नगर कार्यपालिकाले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।
१२. **प्रचलित कानून बमोजिम हुने:** यस कार्यविधिमा उल्लेख भएदेखि बाहेकका अन्य विषयहरूमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
१३. **यसै मापदण्ड बमोजिम हुने:** यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयवस्तुहरूको सम्बन्धमा हेटौँडा उपमहानगरपालिकाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा दाउरा सहायता शीर्षकमा विनियोजन गरेको बजेट कार्यान्वयनको लागि मात्र लागू हुनेछ ।
१४. **खारेजी र बचाऊ:** (१) यस कार्यविधि जारी हुनुभन्दा अगाडि भए गरेका काम कारवाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।
- (२) यो मापदण्डको संशोधन वा कुनै दफा खारेजी गर्नु परेमा नगर कार्यपालिकालाई पूर्ण अधिकार हुनेछ ।

अनुसूची-१
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

शव व्यवस्थापनका लागि दाउरा उपलब्ध गराउने सम्झौता

यस हेटौँडा उपमहानगरपालिका क्षेत्रको चालू आ.व. .... को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार कुनै कारणवश मृत्यु भएका दाहसंस्कार गर्नु पर्ने शव जलाउन दाउरा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि हेटौँडा उपमहानगरपालिका/..... वडा कार्यालय (यस पछि प्रथम पक्ष भनिने) र .....
..... (यस पछि दोश्रो पक्ष भनिने) बीच तपसिलको सर्तहरूको अधिनमा रही उल्लेखि कार्य गर्न दुवै पक्षको स्वतन्त्र सहमति तथा मन्जुरीमा यो सम्झौता गरी एक/एक प्रति लियौँ दियौँ ।

तपसिल

१. स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार प्रति शव जलाउन हेटौँडा उपमहानगरपालिका वडा नं.१० को शवदाह स्थलमा जलाएमा बढीमा डेढ क्वीन्टल र अन्य खुल्ला क्षेत्रमा शव जलाएमा बढीमा साँढे तीन क्वीन्टल दाउरासम्मको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
२. उपमहानगरपालिकाबाट उपलब्ध गराइएको दाउरा गोदाम स्थलबाट शवदाह स्थलसम्म लैजाने दायित्व स्वयं हकवाला वा सरोकारवालाको हुनेछ ।
३. भूक्तानीका लागि दफा ७ मा उल्लेख भएका कागजपत्र बाहेक सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र तथा हेटौँडा उपमहानगरपालिकाको आर्थिक प्रशासन शाकाबाट माग भएका कागजात र भूक्तानीको निवेदन पेश गरे पछि मात्र मासिक रूपमा बैंक खाता मार्फत रकम भुक्तानी गरिनेछ ।
४. स्वीकृत रकमको दुरुपयोग भएको पाइएमा दोस्रो पक्षबाट सो रकम असुल उपरको लागि प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यक कारवाही गरिनेछ ।
५. कुनै विषयमा विवाद भएको खण्डमा प्रथम पक्षको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
६. यस सम्झौतामा उल्लेख भएका बाहेकका विषयको हकमा प्रचलित करार कानून बमोजिम हुनेछ ।

प्रथम पक्षको तर्फबाट

नाम:

पद:

दस्तखत:

मिति:

छाप:

दोश्रो पक्षको तर्फबाट

नाम:

ठेगाना:

दस्तखत:

मिति:

अनुसूची-२
(दफा ७ को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)
हकवालाको निवेदनको ढाँचा

मिति: .....

श्री .....ज्यू

.....

.....

विषय: दाउरा सहायता उपलब्ध गराई पाउँ ।

प्रस्तुत विषयमा ..... जिल्ला ..... पालिका वडा नं.
..... को ..... टोलमा बस्ने म निवेदकले शव दाहसंस्कारको लागि दाउरा
उपलब्ध गराई पाउँ भनी आवश्यक कागजातहरू यसै निवेदनसाथ संलग्न राखी यो निवेदन पेश
गरेको छु ।

संलग्न कागजातहरू:

(क) अनुसूची-२ बमोजिमको हकवाला वा सरोकारवालाको निवेदन ।

(ख) हकवाला वा सरोकारवालाको पहिचान खुल्ने कागजात ।

निवेदक

नामथर:

ठेगाना:

हस्ताक्षर:

सम्पर्क नं.

आज्ञाले

शिवराज चौलागाई

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत